

Ekoparkens sevärdheter

- 1 Lilla Aspön** är den högsta punkten i norra Vätterns skärgård. Ön domineras av tall och har många branter och raviner
- 2 Grönön** har en 300 meter lång handikappanpassad stig byggd i form av ett trädäck. Här finns bad- och fiskebryggor samt två torrdass varav ett är handikappanpassat. Askersunds skärgårdstrafik AB anordnar guidade turer till Grönön med passagerarbåten Wettervik.
- 3 Stora Hjortholmen** är en vacker ö i sydvästra delen av skärgården med flera anordningar som underlättar friluftslivet.
- 4 Stora Aspön** är den största ön i ekoparken. Ön domine-ras av granskog med lövinslag. Här finns 2,4 mil markerade vandringsleder att upptäcka! På ön finns också sjön Aspetårn.
- 5 Lövön** är en av de bördigaste öarna i skärgården. Här finns bl a naturskogsartad tallskog, äldre sumpskog, gamla tallar och lövträd samt död ved av tall och asp.
- 6 Norra Vätterns Skärgårds** naturreservat utgör en del av ekoparken. Mer information om naturreservaten och de särskilda bestämmelser som gäller för dessa områden, finns i en separat broschyr hos länsstyrelsen i Örebro och turistbyrån i Askersund.

Sevärdheter i anslutning till ekoparken

- 7 Harge Uddar** är ett naturreservat med goda möjligheter till naturupplevelser, klippbad och en storslagen utsikt över Vätterns vatten.
- 8 Utnäset** är ett naturreservat i anslutning till ekoparken. Här finns 3 km markerad stig, som erbjuder en vacker vy över Vätterns öar, djupa vikar, stupande berghällar och gamla tallskogar.
- 9 Uviken Kyrkogårdsön** är ett naturreservat med många sägner. Här bodde författaren och konstnären Folke Dahlberg.

Passagerarbåten Wettervik

	Information
	Rastplats
	Utsikt
	Gästhamn
	Soptunna
	Toa
	Tältplats
	Eldplats
	Sevärdhet
	Vatten
	Bebyggelse
	Skog
	Sankmark/myr
	Öppen mark
	Mark utanför ekoparken
	Naturreservat
	Riksväg
	Väg > 7 m
	Väg 5-7 m
	Väg < 5 m
	Enskild väg/gata
	Stigar/leder
	Vattendrag

Copyright Lantmäteriet
MS2008/07842

Ekopark Norra Vätterns Skärgård

0 1 2 3 4 5 km

Allemansrätten – frihet under ansvar!

Allemansrätten är en förmån som tillåter att vi rör oss fritt i skog och mark så länge vi tar hänsyn till växt- och djurlivet. Grundregeln är att inte störa – inte förstöra. Du får gärna tälta något dygn, plocka icke fridlysta blommor, svamp och bär. Du får även elda om det inte finns risk för brand, men glöm inte att släcka ordentligt efteråt. Mer information om allemansrätten kan du få av Naturvårdsverket på www.allemansratten.se

Vad är en ekopark?

En ekopark är ett större sammanhängande skogslandskap med höga naturvärden och naturvårdsambitioner. En ekopark är minst 1000 hektar stor och minst 50 procent av den produktiva skogsmarken används som naturvårds-areal. I ekoparkerna styr de ekologiska värdena över de ekonomiska.

Detta är Sveaskog

Sveaskog är Sveriges största skogsägare, med 15 procent av den produktiva skogsmarken, och en ledande leverantör av timmer, massaved och biobränsle. Företaget arbetar dessutom aktivt med markaffärer och tillhandahåller jakt och fiske samt mark för lokala företagare inom naturbaserad turism.

Skogen är kärnan i Sveaskog och företagets vision är att vara främst på att utveckla skogens värden. Genom att förvalta skogen föredömligt och arbeta lönsamhetsinriktat och med miljöhänsyn bidrar Sveaskog till en långsiktigt hållbar utveckling. Sveaskog ska ge ägaren avkastning på skogskapitalet och vara en föredömlig arbetsgivare och affärspartner. Företaget satsar långsiktigt på forskning och utveckling och för en aktiv dialog med intressenter.

Verksamheten är decentraliserad och finns över hela landet. Koncernen omsätter cirka 7 miljarder kronor och har 730 anställda. Sveaskog ägs av svenska staten.

För mer information:

www.sveaskog.se eller Sveaskogs kundcenter 0771-787 100

SVEASKOG

SVEASKOG

MIXED SOURCES Produktgrupp från välsködda skogar och annat kontrollerat ursprung
www.fisc.org Cert no. SGS-COC-004069

West Studios • Foto: Ullabritt Jonsson (omslag), Johan Bergsten, Rune Andersson, Anna Ahlin, Eje Andersson, Leif Östler, Alf Lindnerholm/N • Tryck: Alta45 Tryckeri AB • November 2008

Ekopark Norra Vätterns Skärgård

Välkommen till Ekopark Norra Vätterns Skärgård och Sveaskog

Ekopark Norra Vätterns Skärgård ligger utmed Vätterns farled upp mot Askersund. Inlandsskärgården, med fler än femtio öar och tusentals skär, sund och vikar, är både vacker och unik.

Här står grovhuggna klippor, rundade granithällar och vindpinade tallskogar i färgstark kontrast till Vätterns klara blågröna vatten. Här trivs ståtliga rovfåglar såsom fiskgjuse och lärkfalk. Sommartid är skärgården en populär miljö för båtturester, vintertid ett paradiset för skridskoåkare.

För att bevara och restaurera den unika mångfalden i skärgården har Sveaskog valt att göra området till ekopark.

Sveaskogs ekoparker – för naturen och människan

En ekopark är ett större sammanhängande landskap med höga biologiska och ekologiska värden. Ekoparkerna är ett av Sveaskogs verktyg för att arbeta med naturvård. Här arbetar vi för att bevara, återskapa och utveckla höga naturvärden. Minst hälften av den produktiva skogsmarken används för naturvård. Skogsbruk bedrivs i de flesta ekoparker, men anpassas till områdets natur- och kulturvärden. I ekoparken styr ekologiska värden över ekonomiska. Samtidigt sätts skogens betydelse för friluftslivet och människans välbefinnande i centrum. Sveaskog utvecklar sammanlagt 36 ekoparker runt om i landet. Tillsammans med Skogsstyrelsen tecknar vi särskilda naturvårdsavtal för samtliga ekoparker. Avtalen ska säkra ett långsiktigt skydd för natur- och kulturvärden. Norra Vätterns Skärgård blev Sveaskogs tredje ekopark och invigdes 2004.

Vildmarksskärgård

Norra Vätterns skärgård är en vildmarksskärgård, som nästan helt saknar bebyggelse. Historiskt har det brunnit mycket på öarna, vilket bidragit till en mångfald av trädslag och arter. Brandpräglade, gamla tallskogar samt bördiga sänkor med äldre granskog och stort lövinslag är karaktäristiskt för landskapet. Många skogsbestånd innehåller mycket död ved – som är viktig för skogens hotade arter.

Ekoparken bevarar och förändrar

I en skötselplan för norra Vätterns skärgård har Sveaskog satt upp flera långsiktiga mål för naturvärden samt beskrivit åtgärder som kommer att göras. Tabellen nedan visar hur norra Vätterns skärgård kommer att se ut i framtiden utifrån den uppsatta målbilden.

Naturvårdssatsningen i Ekopark Norra Vätterns Skärgård			
Naturtyper med höga naturvärden	Utgångsläge 2004	Restaurering	I framtiden
Tallskog	23 %	26 %	49 %
Granskog	8 %	15 %	23 %
Lövskog	7 %	13 %	20 %
Summa skog med höga naturvärden	38 %	54 %	92 %

Med den naturhänsyn som också lämnas i produktionsskogen blir den totala naturvårdsarealen 94 procent.

Tallskog

Tallskogarna i Ekopark Norra Vätterns Skärgård har en lång historia. Här finns ett stort antal tallar som är upp till 300–400 år gamla. Tallskogarna behöver återkommande utsättas för brand för att bli riktigt gamla och urskogslika. I ekoparken kommer Sveaskog att anlägga naturvårdsbränningar i många tallbestånd, som sedan lämnas för fri utveckling.

Granskog

I ekoparken finns en mosaik av skogstyper som domineras av barrskog. Det beror på stor variation i jordtyp och näringstillgång. På sluttningar och i sprickdalar finner du äldre granskog. Där finns även mycket död ved tack vare att växtplatserna är bördiga, skuggiga och fuktiga. Sveaskog kommer att lämna de äldre granskogarna orörda så att de kan utvecklas fritt.

Lövskog

Björk, asp och al är de tre vanligaste lövträden i ekoparken. Många av de lövdominerade skogarna är starkt kopplade till den forna djurhållningen och jordbruket på öarna. Sveaskog kommer att bevara områdets lövskogar, men också skapa nya. Det gör vi genom att ta bort gran och tall i unga lövskogar och hålla efter inväxande gran i gammal lövskog. Sveaskog kommer även att aveckla granplanteringar på gammal odlingsmark för att på sikt omskapa dem till lövskogar.

Betesmarker

Trots att många år har förflutit sedan den sista boskapen lämnade öarna, har vissa platser i ekoparken fortfarande stark

prägel av tidigare djurhållning och beten. Sveaskog kommer att restaurera en mindre del trädbevuxen betesmark i ekoparken, för att vårda den gamla ängsfloran och återuppliva en tradition som haft stor betydelse för skogen i skärgården.

Vättern kantrar

Vättern är som ett badkar vars ena ände långsamt lyfter. För 8 000 år sedan hade Vättern sitt utlopp norrut förbi Askersund. Landmassan vid norra Vättern var då nedtryckt av den bortsmälta inlandsisen. Idag har Vättern sitt utlopp vid Motala ström, ungefär mitt på sjön. Landet vid norra Vättern fortsätter att höjas. Varje år kantrar Vättern en millimeter åt söder.

Artrika skogar

Skogsbruk har länge bedrivits på öarna i norra Vätterns skärgård, men det har begränsats av vattnet och de farliga isarna. Skogsarbetet har skett med långa tidsintervaller. Detta, tillsammans med återkommande bränder på öarna, har skapat varierade och artrika skogar i skärgården.

Spår av bete

På de större öarna har också äldre tiders djurhållning och odling påverkat naturmiljön. Skogarna och byggnadslämningar tyder på att både slätter och bete använts. Hasselsnår, gamla enar och grova ekar är ytterligare spår av en tid då betande tamdjur höll skogen öppen och ljus.

Populärt fiske

Förr i tiden var fisket en viktig näring för de boende kring norra Vättern. Under 1900-talet minskade antalet yrkesfiskare markant. Fritidsfisket är däremot stort och Vättern är mycket uppskattad som fiskesjö. Här finns fler än trettio fiskarter och ett imponerande siktdjup på 14 meter. Fisket av röding, insjöläx och gädda är av världsklass. Sedan 1992 finns också rikligt med kräftor i norra Vättern.

Vättern bjuder på rikt friluftsliv

Sommartid är norra Vätterns skärgård ett populärt resmål för fritidsbåtar och på vintern förvandlas skärgården till ett skridsko-paradis. På öarna Björkholmen, Stora Krokholmen, Stora Aspön, Stora och Lilla Hjortholmen får man tälta upp till två nätter. Här finns även förtöjningsdubbar, grillplatser, vedförråd, sopmajor och toaletter, som underlättar friluftslivet.

Betesmark

Naturvårdsbränning

Fiskare

Tallticka

Grovbarkig asp

Kanotister

Skärgårdsmiljö